

Náttúra og náttúrufatanir í Føroyum í fortíð, nútíð og framtíð: Serrit av Fróðskaparrit, *Annales Societatis Scientiarum Færoensis*

Hvussu hevur “náttúra” verið fatað í Føroyum gjøgnum tíðina? Er til dømis munur á “náttúru í Føroyum” og “føroyskari náttúru”? Hvussu eru sambondini millum íbúgvær í Føroyum og teirra biofysiska umhvørvi broytt gjøgnum tíðina, og á hvønn hátt síggjast ymsar fatanir av náttúru aftur í samfelagnum sum heild, í mentanarlívinum og í vísindaligari gransking innan ymiskar vísindagreinar? Hvussu verður sambandið við náttúruna fatað í dag, og á hvønn hátt ávirkar hetta ætlanir um at skapa eitt burðardygt samfelag framgyvir?

Modernaða umhvørvisrørsan tók seg upp í vesturheiminum fyrst í sjeytiárunum og setti ymisk umhvørvismál á breddan í almenna medvitnum; dálking, minkandi lívfrøðiligt fjølbroytni og sum heild vantandi fyrilit fyrir javnvigandi vistskipanum, tá menniskju troyta náttúrutilfeingið kring seg. Men við økjandi íbúgvatali á klótuni og fíggjarligum vökstri sum ráðandi virði eru avbjóðingarnar ikki minkaðar seinnu árin, tvørturímóti. Hátturin, sum menniskju fata, troyta og ávirka sít umhvørvi, fær alsamt storrri avleiðingar, og tí er tað viðkomandi at kanna bæði ítökiliga umhvørvið, og hvussu tað verður umrøtt og fatað.

Í Føroyum siga vit ofta um okkum sjálvi, at vit liva tætt at náttúruni, og náttúra og landslag eiga stóran leiklut í list og bókmentum. Sterkt tilknýti til náttúruna verður drigið fram sum partur av tjóðarsamleikanum og nýtt sum partur av tí at marknaðarføra Føroyar úteftir. Eins og aðrastaðni fyllir kjakið um burðardygd alsamt meir í almenna rúminum, men tað vísir seg kortini at ganga striltið at fremja broytingar í verki, eisini í Føroyum, kanska enntá seinni enn í londunum kring okkum. Avbjóðingar við at fáa sett í verk nýggju sokallaðu Náttúrumargfeldslóbina, ið skal koma í staðin fyrir gomlu Friðingarlóbina, er eitt dømi, mál sum fiskivinnunýskipanin, grøna orkuskiptið, framtíðar landbúnaður og ferðavinna eru onnur dømi um samfelagsmál, ið á ymsan hátt eru tongd at spurningum um, hvussu umhvørvið skal troytast, og hvør náttúrufatan ræður.

Við hesi innbjóðing vóna vit at fáa inn greinar, ið viðgera náttúru og náttúrufatanir í Føroyum gjøgnum tíðina.

- Freist at senda inn uppskot til greinar, úrtak (“abstrakt”), er 15. januar 2022. Úrtakið skal vera í mesta lagi 175 orð, og skal latast inn umvegis leinkið niðanfyri:
<https://forms.gle/3WPvAr2voMxXhiQ38>.
- Gestaritstjórnarbólkurin metir úrtökini, og svar verður sent høvundum í seinasta lagi 15. februar 2023
- Freistin at lata inn greinar er 31. mai 2023.
- Greinar skulu vera millum 7-8.000 orð og annars fylgja høvundaleiðbeining hjá Fróðskaparriti, ið sæst [her](#).
- Greinar kunnu vera skrivaðar á føroyskum, norðurlendskum ella á enskum máli.
- Allar greinar verða uttanlysísi javnlíkamettar. Góðtiknar greinar verða útgivnar open-access í serriti: Náttúra og náttúrufatanir í Føroyum í fortíð, nútíð og framtíð: *Serrit til Fróðskaparrit, Annales Societatis Scientiarum Færoensis*

Vinaliga,

Gestaritstjórnarbólkurin: Tóta Árnadóttir (totaa@setur.fo), Sjúrður Hammer (sjurdurh@us.fo), Ragnheiður Bogadóttir (ragnheidurb@setur.fo)

Nature and perceptions of nature in the Faroe Islands in the Past, Present, and Future: Special issue of Faroese Scientific Journal *Annales Societatis Scientiarum Færoensis*

How has “nature” been perceived in the Faroes through time? How have human-environmental relations in the Faroes changed through time and how are different perceptions of nature visible and discernible in society as such, in the cultural sphere and in the sciences. How is our relation to nature perceived today, and what are the implications for our current strategies for building a sustainable society in the future?

With the rise of the modern environmental movement in the beginning of the 1970s, a series of environmental issues were brought to the political and public attention, such as pollution, biodiversity loss, and a general lack of concern with ecosystem degradation and exploitation of natural resources. However, as the growth paradigm continues to dominate political and economic agendas, these challenges have only been further aggravated during the past half century. The severity of the consequences of the ways in which humans perceive, exploit, and affect the environment is increasingly alarming, highlighting the relevance of investigating both “nature” as such, and our perceptions of it.

In popular discourse, Faroese livelihoods are often described as modern and yet close to nature, and nature and landscape have been dominating in Faroese literature and art. Closeness to nature is emphasized as an element of Faroese national identity and used strategically in branding strategies. In the Faroes as elsewhere, sustainability is increasingly on the agenda, but the actual exertions necessary for the required transitions so far remain elusive. The challenges and debates surrounding the suggested implementation of the so-called Biodiversity law in replacement of the former nature Protection law is one example of this. Other issues such as fisheries regulations, the green energy transition, the future development of agriculture and tourism are also examples of current debates that are fundamentally about how human-environmental relations should be organized in the future.

With this call we invite contributions that engage with the themes described above.

- Deadline for submitting abstracts is 15 January 2022. Abstracts should be maximum 175 words, and should be submitted to (<https://forms.gle/3WPvAr2voMxXhiQ38>).
- Authors will be informed about approval of abstracts by 15 February 2023.
- Deadline to submit full manuscript is 31 May 2023.
- Manuscripts should be 7.-8.000 words, and otherwise follow the journal author guidelines found [here](#).
- Manuscripts may be written in Faroese, English or any Nordic language
- All manuscripts will be externally peer-reviewed. Accepted contributions will be published open-access as a special issue of Fróðskaparrit: Nature and perceptions of nature in the Faroe Islands in the Past, Present, and Future: *Special issue of Faroese Scientific Journal, Annales Societatis Scientiarum Færoensis*

Kindly,

(Guest editors): Tóta Árnadóttir (totaa@setur.fo), Sjúrður Hammer (sjurdurh@us.fo), Ragnheiður Bogadóttir (ragnheidurb@setur.fo)